

RP-utkast till lag om djurvälstånd 2021 – centrala ändringar jämfört med regeringens proposition 154/2018 rd

Det utkast till regeringens proposition med förslag till lag om djurvälstånd som sänds på remiss hösten 2021 baserar sig på regeringens proposition 154/2018 rd, som förföll våren 2019. I propositionen har företagits de ändringar som följer av statsminister Sanna Marins regeringsprogram (punkt 3.1 Ett klimatneutralt Finland som tryggar den biologiska mångfalden, Mål 9: Djurens välbefinnande förbättras). Den tidigare kopplingen till landskapsreformen har strukits i propositionen och därmed har myndighetsstrukturen ändrats så att den motsvarar nuläget.

I propositionsutkastet har strukits vissa sådana uppgifter som i regeringens proposition 154/2018 rd föreslogs bli nya uppgifter för landskapen. I den nya propositionen ingår också vissa reformer som inte beror på regeringsprogrammet. I denna promemoria går vi kort igenom både de ändringar som följer av regeringsprogrammet och andra centrala ändringar i lagförslaget.

Utöver de ovannämnda ändringarna har det också företagits vissa tekniska preciseringar och uppdateringar i propositionen. Propositionens rubriker och övriga layout har också ändrats, eftersom propositionen följer den nya modellen för regeringens propositioner.

Den nya lagen om djurvälstånd avses träda i kraft vid ingången av 2023.

1. Ändringar som beror på regeringsprogrammet

Båsladugårdar och rastning av mjölk kreatur

Propositionsutkastet:

- Enligt regeringsprogrammet ska inga nya båsladugårdar längre byggas. I lagförslaget förbjuds byggande och ibruktage av nya båsladugårdar.
- Båsladugårdar som är i användning när lagen träder i kraft får fortfarande utnyttjas för att hålla kor och kvigor som hålls för mjölkproduktion, men antalet båsplatser i dem får inte utökas i samband med en renovering eller utbyggnad.
- Statsrådets förordning om skydd av nötkreatur ändras så att det förfarande med befrielse som hänför sig till skyldigheten att rasta mjölkkor och mjölkkvigor som hålls i båsladugårdar ska upphöra inom en övergångstid på 12 år i stället för tidigare 15 år.

Till 37 § om permanenta djurhållningsplatser i lagförslaget har fogats ett nytt förbud mot att bygga och ta i bruk nya båsladugårdar. Förbudet tillämpas efter att lagen trätt i kraft. Genom bestämmelsen säkerställs att nya båsar inte tas i bruk som permanent djurhållningsplats efter att lagen trätt i kraft och på vis möjliggörs större rörelsefrihet för djuren än förr. Alla undantag och övergångsbestämmelser som gäller permanent djurhållningsplats har överförts från kapitlet Djurhållningsplats till 16 kap. 121-123 §.

I 121 § i lagförslaget ingår undantags- och övergångsbestämmelser som gäller djurhållningsplatser för nötkreatur. Enligt 1 mom. tillämpas vad som föreskrivs i 37 § 2 mom. om förbud mot att hålla ett djur uppbundet på

sin plats inte på en ladugård som är i drift när lagen träder i kraft och där kor eller kvigor hålls för mjölkproduktion. Bestämmelsen gör det möjligt att utnyttja befintliga båsladugårdar för att hålla mjölkkor och mjölkkvigor tills de nått slutet på sin livscykel. I 2 mom. föreskrivs om förbud mot att hålla andra nötkreatur än kor och kvigor som hålls för mjölkproduktion uppbundna. Förbudet träder i kraft efter en övergångstid på fem år på samma sätt som vad som föreslogs i den tidigare propositionen. Det har varit förbjudet att hålla kalvar fortlöpande uppbundna redan i den gällande lagstiftningen. Paragrafens 3 mom. är nytt, och enligt det får antalet båsplatser inte utökas, om en båsladugård som är i drift när lagen träder i kraft byggs ut eller renoveras. Sålunda är till exempel reparationer som förbättrar djurens välfärd fortfarande möjliga, såsom att förnya båskonstruktioner eller lägga in båsmattor, liksom att till exempel bygga nya personalutrymmen i anslutning till ladugården. På ett sådant utbyggnads- och renoveringsprojekt på en ladugård beträffande vilket bygglovet har varit anhängigt före ikraftträdandet av denna lag tillämpas dock de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Ett utkast till ändring av statsrådets förordning om skydd av nötkreatur (592/2010) utgör bilaga till propositionen. På samma sätt som i det tidigare lagförslaget förlängs rastningsskyldigheten av mjölkkor och mjölkkvigor som hålls i båsladugårdar från nuvarande 60 dagar till 90 dagar. Enligt 17 § i den gällande förordningen kan regionförvaltningsverket bevilja befrielse från kravet att ordna rastning, om produktionsenheten inte till sitt förfogande har lämplig betesmark, eller om någon annan ändamålsenlig plats för rastning inte rimligen kan ordnas, eller om uppfyllandet av kravet är oskäligt av orsaker som hänför sig till trafiken, terrängen eller avstånden. Befrielse beviljas för högst tre år åt gången, och den återkallas om förutsättningarna för beviljandet upphör. I det tidigare förslaget var avsikten att avstå från förfarandet med befrielse enligt 17 § inom en övergångstid på 15 år. Avsikten var att ändra längden på den befrielse som beviljas åt gången till fem år för att minska den administrativa börda som förfarandet med befrielse orsakar. I det nya förslaget föreslås det att övergångstiden för förfarandet med befrielse förkortas till 12 år. Det föreslås fortfarande att befrielse ska beviljas för fem år åt gången. Ungefär 20 mjölkgårdar omfattas av förfarandet med befrielse.

I samband med beredningen av propositionen angavs också vissa omständigheter som indirekt hänför sig till lagreformen. Rastning av kor och kvigor som hålls för mjölkproduktion främjas genom att villkoren för investeringsstöd som beviljas för byggnadsinvesteringar ändras. Under den kommande finansieringsperioden beviljas inte längre investeringsstöd för nya lösdriftsladugårdar, om det inte finns en rastningsfälla eller ett bete i anslutning till lösdriftsladugården.

Rastning av och bete för nötkreatur stöds också genom ersättningen för djurens välbefinnande. Producenterna har möjlighet att få ersättning bland annat för att rastning av och bete för nötkreatur ordnas så att kraven i lagstiftningen om djurvälstånd överskrids.

Grisnings- och insemineringshäckar

Lagförslaget:

- Byggande och ibruktagande av nya grisningshäckar förbjuds när lagen träder i kraft.
- Förbudet gäller både nya svinhus som byggs efter lagens ikraftträdande och sådana som är i drift.
- Användningen av befintliga grisningshäckar får fortsätta tills de nått slutet på sin livscykel.
- Det blir förbjudet att hålla suggor och gyltor i insemineringshäckar en längre tid efter en övergångstid på 12 år i stället för tidigare 15 år.

Till 37 § om permanenta djurhållningsplatser i lagförslaget har fogats ett förbud mot att bygga och ta i bruk nya grisningshäckar. Förbudet gäller förutom nya svinhus också svinhus som är i kraft när lagen träder i kraft. Med grisningshäck avses en häck som är en fast konstruktion från vilken suggan inte kan släppas ut för att röra sig fritt i grisningsboxen. Bestämmelsen hindrar inte att en sådan öppningsbar väggkonstruktion som allmänt används i frigrisningsboxar används. Med väggen kan man vid behov begränsa suggans rörelse under behandlingsåtgärder och för att skydda smågrisarna.

Undantags- och övergångsbestämmelser om djurhållningsplatser för svin ingår i den nya 122 §. Bestämmelsen om grisningshäckar i 1 mom. 2 punkten har preciserats så att suggor och gyltor får hållas endast i sådana grisningshäckar som är i användning när lagen träder i kraft. De föreslagna bestämmelserna hindrar inte att grisningshäckar som är i användning när lagen träder i kraft används tills de nått slutet på sin livscykel, varvid ändringen inte orsakar några investeringskostnader. I paragrafen föreskrivs det också om undantag som gäller hållande av suggor och gyltor i grisningsboxar och om en övergångstid i anslutning därtill. På samma sätt som i det tidigare lagförslaget begränsas hållandet av suggor och gyltor i insemineringshäckar till högst åtta dagar. Bestämmelsen träder i kraft med en övergångstid. I det nya förslaget har övergångstiden förkortats från tidigare 15 år till 12 år så att förbudet mot att hålla suggor och gyltor i insemineringshäckar en längre tid träder i kraft från och med ingången av 2035.

Branschen uppmuntras att övergå till frigrisning och avstå från insemineringshäckar så snabbt som möjligt genom jordbrukspolitikerna. Producenterna har möjlighet att få ekonomiskt stöd för ändringarna genom ersättningen för djurens välbefinnande och investeringsstöd. I den kommande CAP-planen 2023—2027 omfattar ersättningen för djurens välbefinnande åtgärder som gäller såväl frigrisning som förbättrade grisningsförhållanden. Dessutom beviljas investeringsstöd för investeringar i syfte att avstå från insemineringshäckar. Det är också möjligt att få investeringsstöd för investeringar som syftar till att avstå från grisnings- och insemineringshäckar.

Kirurgisk kastrering av grisar

I enlighet med skrivningen i regeringsprogrammet görs en utredning om möjligheterna att frångå kirurgisk kastrering av grisar, som enligt planerna ska vara klar före utgången av 2021. I utredningen går man igenom alternativen till kirurgisk kastrering och utarbetar ett förslag till praktiska åtgärder som behövs för att frångå kirurgisk kastrering efter en övergångsperiod. I utredningen granskas också de former av smärtlindring som kan användas i samband med kirurgisk kastrering och tas ställning till hur kastreringssmärta kunde lindras på ett ändamålsenligt sätt efter övergångsperioden.

Kontinuerlig tillgång till vatten på permanenta djurhållningsplatser

- I 21 § 2 mom. i lagförslaget föreskrivs om kontinuerlig tillgång till vatten på permanenta djurhållningsplatser för däggdjur och fåglar på samma sätt som i det tidigare förslaget.
- Kravet på kontinuerlig tillgång till vatten för pälstdjur som hålls för avel träder i kraft efter en övergångsperiod. Jämfört med det tidigare förslaget förkortas övergångstiden från nio år till sju år så att kravet träder i kraft från och med ingången av 2030.

Bestämmelser om övergångstiden för tillgången till vatten för pälsdjur som hålls för avel ingår i en förordning som utgör bilaga till utkastet till förordning och genom vilken ändras statsrådets förordning om skydd av pälsdjur (1084/2011).

Djurhandel, valp- och kattfabriker

Lagförslaget:

- Strävan är att begränsa handeln med hundar och katter som kommer från valp- och kattfabriker med två nya bestämmelser.
- Införsel av hundvalpar och kattungar som är yngre än ett halvt år till Finland i försäljningssyfte förbjuds helt och hållet. Bestämmelsen hindrar inte att man köper en enstaka hundvalp eller kattunge utomlands och hämtar den till Finland, bara man har avtalat om köpet före införseln.
- Dessutom föreskrivs det om minimiinhållet i försäljningsannonser om hundar och katter. I annonserna ska det lämnas tydliga uppgifter om bland annat säljarens namn, huruvida denna är en verksamhetsutövare som håller sällskaps- och hobbydjur yrkesmässigt eller annars storskaligt, djurets födelse-tid eller ålder, det land där djuret är fött samt var djuret finns.

I regeringsprogrammet är det inskrivet som ett mål att regleringen av djurhandel, framför allt när det gäller handel på nätet, ska utvecklas. Lagförslaget har kompletterats med två nya paragrafer, med vilka strävan är att ingripa i fabriksproduktion av hundar och katter och handel med hundvalpar och kattungar. Bestämmelserna ingår i 6 kap. i lagförslaget, där det föreskrivs om införsel och överlåtelse av djur.

I 39 § i lagförslaget föreskrivs om förbud mot att föra in hundvalpar och kattungar som är yngre än ett halvt år, om syftet är att sälja hundvalpen eller kattungen vidare i Finland inom två månader från införseln. Bestämmelsen tillämpas på införsel från såväl länder utanför Europeiska unionen som Europeiska unionens medlemsstater.

I och med förslaget förbjuds införsel av hundvalpar och kattungar till Finland i försäljningssyfte helt och hållet. Man ska fortfarande själv kunna hämta en hundvalp eller kattunge från utlandet eller ordna transport av den till Finland, bara man har avtalat om köpet före införseln till Finland. Orsaken till förbudet är att trygga hundars och katters välfärd: hundvalpar och kattungar lämpar sig dåligt som handelsvaror som transporteras över gränserna. En stor del av de hundvalpar och kattungar som förs in i försäljningssyfte kommer från fabriker i utlandet. Till Finland förs valpar särskilt via Estland. En del av dessa valpar har sitt ursprung i Estland eller övriga EU, en del i Ryssland, Ukraina eller andra tredjeländer. De förhållanden under vilka valparna hålls och den skötsel de får är ofta bristfälliga och kan leda till inte bara hälsoproblem utan också beteendemässiga problem som yppar sig senare. Långa transportsträckor orsakar svår stress hos unga djur och leder ofta till att latent sjukdomar bryter ut.

I 40 § i lagförslaget föreskrivs det om minimiinhållet i försäljningsannonser för hundar och katter. När en hund eller katt bjuds ut till försäljning ska vissa minimiuppgifter lämnas på ett tydligt och förståeligt sätt i marknadsföringen. Dessa är försäljarens namn samt uppgift om huruvida säljaren är en i 60 § i den föreslagna lagen avsedd verksamhetsutövare som håller sällskaps- och hobbydjur yrkesmässigt eller annars storskaligt samt verksamhetsutövarens registreringsnummer. I fråga om det djur som är till salu ska uppges djurets födelse-tid, ålder eller uppskattade ålder. Det land där djuret är fött ska uppges, om det är ett annat än Finland. Det ska också uppges var djuret finns. Om ett foto eller foton används i marknadsföringen, ska åtminstone ett foto föreställa det djur som är till salu eller djurets moder.

Syftet med bestämmelsen är att förbättra möjligheterna att spåra hundar och katter som är till salu jämfört med nuläget. Numera sker en stor del av annonseringen om hundar och katter på internet, till exempel på olika försäljningssajter och via sociala medier. Försäljningsannonser publiceras också i tidningar och andra tryckta publikationer. En del av annonserna innehåller redan nu i stor utsträckning de uppgifter som föreslås bli obligatoriska i paragrafen samt ofta även annan information om till exempel djurets föräldrar och uppfödare. En del annonser är ändå mycket knapphändiga och det förekommer också direkta bluffannonser. I praktiken sker handeln med hundvalpar och kattungar som producerats i fabriker och förts in till landet olagligt i stor utsträckning via försäljningsannonser på internet och därför föreslås det att regleringen begränsas till att gälla uttryckligen försäljningsannonsering om hundar och katter.

Anmälningsskyldighet för veterinärer för ingrepp som utförs på sällskapsdjur till följd av ärftliga defekter

Propositionsutkastet:

- Enligt regeringsprogrammet föreskrivs för veterinärer anmälningsskyldighet för ingrepp som utförs på sällskapsdjur till följd av ärftliga defekter. I utkastet till proposition föreskrivs att anmälningsskyldigheten ska gälla ingrepp som utförs på hundar och katter.
- Anmälan görs till det hund- och kattregister som kommer att inrättas och skyldigheten träder i kraft i början av 2024 i fråga om hundar och i början av 2027 i fråga om katter.
- Vilka ingrepp som berörs av anmälningsskyldigheten föreskrivs genom den avelsförordning som bereds senare.

Propositionsutkastet har kompletterats med en lag om ändring av lagen om utövning av veterinäryrket (29/2000). I lagen föreskrivs om skyldighet för utövare av veterinäryrket att trots sekretessbestämmelserna till den tillsynsmyndighet som avses i lagen om djurvälstånd utan dröjsmål anmäla operationer och andra därmed jämförbara ingrepp som de utfört på hundar och katter på grund av ärftliga defekter. På begäran av tillsynsmyndigheten ska utövare av veterinäryrket trots sekretessbestämmelserna också lämna nödvändiga ytterligare uppgifter. Anmälan ska göras genom att använda djurdatasystemet enligt lagen om identifiering och registrering av djur (/). I detta datasystem ingår ett hund- och kattregister. Närmare bestämmelser om de ingrepp beträffande vilka anmälan ska göras utfärdas genom förordning av statsrådet.

Anmälningsskyldigheten behövs för att effektivisera tillsynen över att de avelsförbud som föreslås i lagen om djurvälstånd iakttas. Enligt de föreslagna bestämmelserna får ett djur inte användas för avel om den avelskombination som används sannolikt orsakar sådana sjukdomar eller andra egenskaper hos avkomman som medför betydande men för avkommans välfärd. Ett djur får inte heller användas för avel om djuret på grund av en ärftlig egenskap eller en sjukdom inte kan föröka sig på naturligt sätt. Av ett kirurgiskt korrigerat djurs fenotyp kan man inte nödvändigtvis längre sluta sig till om det bär på något extremt drag som ändå ärvs av avkomman. Till exempel en hund vars trånga näsborrar har utvidgats genom en operation ska inte användas för avel. Också när det gäller till exempel upprepade kejsarsnitt är det svårt att övervaka avelsförbudet i praktiken, om inte information om de utförda ingreppen samlas centralt i ett register.

Anmälningsskyldigheten träder i kraft den 1 januari 2024 i fråga om hundar och den 1 januari 2027 i fråga om katter. Bestämmelser om obligatorisk märkning och registrering av hundar ingår i jord- och skogsbruksministeriets förordning (1/2021). Hundar som är födda före den 1 januari 2023 ska märkas och anmälas till registret senast den 31 december 2023 och hundar som är födda 2023 och därefter ska märkas och anmälas senast tre månader efter födseln. Sålunda är hundregistret heltäckande från och med ingången av 2024. Avsikten

är att utfärda förordningen om identifiering och registrering av katter så att identifiering och registrering blir obligatorisk från och med ingången av 2026 så att registret är heltäckande med avseende på katter från och med ingången av 2027. Av denna orsak föreslås att anmälningsskyldigheten i fråga om katter träder i kraft 2027.

Lämnandet och mottagandet av veterinärernas anmälningar blir betydligt smidigare om ingrepp som gäller ärftliga defekter anmäls till samma system där hund- och kattregistret finns. Då förenas anmälningarna direkt med de uppgifter som gäller djuren i fråga.

Närmare bestämmelser om de ingrepp beträffande vilka anmälan ska göras utfärdas genom en förordning om avel, som bereds senare.

2. Andra ändringar

Ändringar som gäller tillsynsmyndigheterna och organiseringen av tillsynen

Den tidigare kopplingen till landskapsreformen har strukits i lagförslaget, och lagens myndighetsstruktur har ändrats så att den motsvarar nuläget. Utöver de nuvarande tillsynsmyndigheterna föreslås Tullen bli ny tillsynsmyndighet. Lokala tillsynsmyndigheter är kommunalveterinären, den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen samt polisen. Regionförvaltningsverket är regional myndighet medan Livsmedelsverket planerar, styr och utvecklar tillsynen i hela landet samt är tillsynsmyndighet i slakterier. Tullen deltar i tillsynen över att bestämmelserna om djurvälstånd följs när djur transporteras mellan Europeiska unionens medlemsstater eller till Finland från andra stater än medlemsstaterna.

I lagförslaget har strukits det tidigare förslaget om skyldighet för landskapet att ordna tillsyn över djurvälstånd även utanför tjänstetid, eftersom det skulle förutsätta tilläggsresurser såväl i kommunerna som vid regionförvaltningsverken.

Det bör påpekas att regionförvaltningsreformen torde påverka den nu föreslagna myndighetsstrukturen under de närmaste åren. I den parlamentariska utredning över regionförvaltningen och de sektorsövergripande landskapen som publicerades i januari 2021 föreslås det att de uppgifter inom miljö- och hälsoskyddet, såsom tillsynen över djurvälstånd, som kommunerna för närvarande sköter överförs till välfärdsområdena från och med den 1 januari 2026 enligt regeringens proposition om social- och hälsovårdsreformen.

Ändringar i anslutning till ordnandet av skötsel av upphittade djur

I lagförslaget föreslås det att skötseln av upphittade djur på nuvarande sätt ska ordnas som kommunernas uppgift. I lagförslaget har strukits den skyldighet som planerades för landskapen att ordna transport av upphittade djur från den plats där de hittats till en mottagningsplats för djur. Ordnandet av transport skulle orsaka kommunerna merkostnader jämfört med nuläget. Samtidigt har skyldigheten att förvara upphittade djur återställts till 15 dagar i stället för de tidigare förslagets 10 dagar.

Lagförslagets åtgärder för att nå ägaren till upphittade djur, preciseringar som gäller vård av sjuka och skadade upphittade djur och skyldigheten att föra årlig statistik över upphittade djur är oförändrade.

Vattenbuffel har lagts till i förteckningen över tillåtna produktionsdjur

I bilaga 1 i lagförslaget föreskrivs om de däggdjurs- och fågelarter som får hållas som produktionsdjur. Förteckningen över däggdjur har utökats med vattenbuffel (*Bubalus bubalis*), som får hållas för köttproduktion. Bestämmelsen motsvarar för vattenbuffelns del 25 § i den gällande djurskyddsförordningen (396/1996). Det föreslås inte bli tillåtet att hålla vattenbufflar för mjölkproduktion, eftersom detta är förenat med klart större risker för djurens välfärd än köttproduktion. De första vattenbufflarna fördes in till Finland som produktionsdjur 2018.

Djurens välfärdscenter har på begäran av jord- och skogsbruksministeriet utarbetat en litteraturöversikt över vattenbuffelns lämplighet som produktionsdjur i Finland. Utredningen finns på Djurens välfärdscenters webbplats, adress https://www.elaintieto.fi/wp-content/uploads/2021/03/Vesipuhveliselvitys_Elainten-hyvinvointikeskus.pdf.

Ändringar som gäller djurparker, permanenta djurutställningar och husdjursgårdar

Det föreslås att bestämmelserna om djurparker ändras så att djurparkernas roll för att skydda den vilda faunan och den biologiska mångfalden stärks jämfört med nuläget. Samtidigt preciseras definitionen av permanent djurutställning så att anläggningar som håller djurarter som är särskilt viktiga med avseende på naturskyddsvärdet i fortsättningen i regel definieras som djurparker i stället för permanenta djurutställningar. Genom ändringen försöker man säkerställa att djurparkerna främjar skyddet av den vilda faunan och den biologiska mångfalden i enlighet med målen för EU:s djurparksdirektiv.

Enligt 20 § i den gällande djurskyddslagen ska djurparkerna bidra till att skydda den vilda faunan och bevara den biologiska mångfalden. I detta syfte ska djurparkerna tillhandahålla allmänheten information om de förevisade arterna och deras naturliga livsmiljöer. Djurparkerna ska därtill delta i forskning som främjar bevarandet av djurarter, utbildning som ger kunskaper om bevarandet av djurarter, informationsutbyte om arternas bevarande, eller uppfödning av djurarter i fångenskap, återinplantering eller återinförande av arter till ett liv i vilt tillstånd, när detta är ändamålsenligt. I 51 § i lagförslaget skärps bestämmelsen om djurparker skyddsåtgärder så att en djurpark i fortsättningen ska delta i samtliga ovannämnda uppgifter. När man överväger om en djurparks skyddsåtgärder är tillräckliga bör man beakta djurparkens storlek, de tillgängliga resurserna samt mångfalden av djurarter i djurparken och arternas skyddsstatus. Små anläggningar kan till exempel koncentrera sig på åtgärder på lokal eller nationell nivå i samarbete med naturvårdsmyndigheter, skyddsområden, frivilligorganisationer och universitet, medan stora anläggningar ofta deltar även i skyddsåtgärder på internationell nivå.

Det föreslås att i definitionen av permanent djurutställning och husdjursgård, som var en nyhet i det tidigare förslaget, inkluderas också sådana anläggningar där allmänheten har möjlighet att delta i djurens skötsel eller i annan verksamhet av betydelse för djurens välfärd (5 § 2 mom. i lagförslaget). I och med ändringen blir olika former av terapi-, välbefinnande- och upplevelseverksamhet som genomförs tillsammans med djur tydligare än förr antingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet. Ändringen behövs för att säkerställa djurens välfärd och för att förtydliga lagstiftningen.

Bedömning av svins välfärd i slakteriet

I 41 a § i den gällande lagen föreskrivs om broilrars välbefinnande i slakteriet. Vilken inverkan de förhållanden under vilka broilrar hålls och andra motsvarande faktorer har på broilrarnas välbefinnande bedöms utifrån dödligheten inom flocken och den bedömning av hudinflammation på trampdynorna som görs i samband med

köttbesiktningen. Det föreslås att bestämmelsen kompletteras så att man i fortsättningen kan föreskriva även om bedömning av svins välfärd i slakteriet med stöd av den.

I slakterierna förs det redan nu i samband med köttbesiktningen bok över till exempel förekomsten av svansbitning, bölder och ledinflammationer hos svin samt bogsår hos suggor. I fortsättningen kan dessa uppgifter eventuellt tillsammans med informationen från livsmedelskedjan användas som hjälp vid de välfärdsbedömningar som avses i den föreslagna paragrafen. Genom statsrådets förordning om skydd av svin utfärdas närmare bestämmelser om bedömning av välfärden, och avsikten är också att överföra de nämnda gällande bokföringsskyldigheterna till den. I fortsättningen kan det också finnas behov av att föreskriva mera detaljerat om svansbitning hos köttsvin. Med hjälp av informationen om svansbitning vore det då möjligt att bedöma köttsvins välfärd under hela livstiden som ett led i den välfärdsbedömning som görs i slakteriet.

Ändring av lagen om fiske

Propositionen har kompletterats med en lag om ändring av lagen om fiske (379/2015). I lagen om fiske intas nya bestämmelser om tillbakasläppande av fångade fiskar samt om avlivning av fiskar och kräftor som tas som fångst samt av fiskar som används som bete. Bestämmelserna behövs för att förbättra fiskars och kräftors välfärd i samband med fiske.

En fångad fisk som ska släppas tillbaka i vattnet ska hanteras så försiktigt som möjligt, så att fisken inte orsakas onödig smärta eller onödigt lidande. Om en fisk som ska släppas tillbaka i vattnet är i ett sådant tillstånd att den inte har förutsättningar att överleva, ska fisken avlivas innan den släpps tillbaka i vattnet. En fisk som tas som fångst eller används som bete ska avlivas så snabbt och smärtfritt som möjligt. Avlivningsskyldigheten gäller inte stora fångstmängder som fås på en gång. Man ska också kunna avvika från den under svåra väderförhållanden. Kräftor ska kunna avlivas genom att de placeras i en tillräckligt stor mängd kokande vatten, så att kräftorna dör så snabbt och smärtfritt som möjligt.

Djurens välfärdscenter har på begäran av jord- och skogsbruksministeriet utarbetat en litteraturöversikt över kräftors smärtekänsla och bedövningsmetoder för kräftor. Utredningen finns på Djurens välfärdscenters webbplats, adress <https://www.elaintieto.fi/wp-content/uploads/2020/11/Rapujen-kivuntunto-ja-tainnutusmenetelmat-1.pdf>.